

Tárgytematika / Course Description

Büntetőjog 1

DKLO_BTTM006

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Németh Imre

Félév / Semester: 2018/19/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy alaptárgy, amely 4 féléven keresztül az órakeretnek megfelelő részletességgel megismerteti a hallgatókkal a büntetőjog alapelveit, elméletét, és a tételes jogi szabályozást. Az oktatás célja a leendő jogászok büntetőjogi gondolkodásra tanítása a gyakorlathoz közel álló példák bemutatásával, és a jövőben felmerülő jogesetek megoldására való készségek kialakításával. A tantárgy célja, hogy az egyetemről kikerülő jogászok megfelelő szintű hazai, illetve nemzetközi tudásanyaggal rendelkezzenek a tantárgy által oktatott ismeretek révén.

A tantárgyi program szakmai indokai

A második évfolyam első félévében a hallgatók a büntetőjog megalapozásával foglalkoznak. A büntetőjog rendszerét két részre – az általános, s a különös részre oszthatjuk, amely részekből a kérdéses félévben az általános rész megalapozására kerül sor. Ennek keretében a hallgatóknak meg kell ismerniük a büntetőjogi alapfogalmakat, amelyeknek mind az általános, mind pedig a különös részben jelentőségük van. A megalapozáshoz tartozik a büntetőjognak a jogágak rendszerében történő elhelyezése, illetve kapcsolata a többi jogággal, valamint az egyes alapfogalmak megismerése. Az alapfogalmak elsajátítása rendkívüli jelentőséggel bír mind az elmélet, mind pedig a gyakorlat szempontjából. A megfelelő jogászai gondolkodás kialakítását is ezen területekkel kell kezdeni. A második évfolyam során a hallgatók számára szemináriumon, kiscsoportos foglalkozásokon biztosítjuk, hogy az anyaggal kapcsolatos kérdéseiket feltegyék.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1.) A büntetőjog elhelyezkedése a jogrendszerben. A büntetőjog feladata. Büntetőpolitika és büntetőjogi dogmatika. A büntetőjog és a büntetőjog-tudomány legújabb fejlődési tendenciái: „túلكriminalizáció”, ellenség-büntetőjog, szimbolikus jogalkotás, prevenció és az alkotmányos büntetőjog eróziója, a büntetőjogi dogmatika szerepváltása.

Irodalom: Tk. 17-41.

2.) Büntetőjog és büntetőjog-tudomány. Büntetőjogi iskolák. A magyar büntetőjog története a Csemegi kódextől napjainkig.

Irodalom: Tk. 42-64.

3.) A jogállami büntetőjog. Jogbiztonság és igazságosság. A Radbruch-i formula. A büntetőjog alapelvei. A kriminalizáció és dekriminalizáció rendezőelvei az Alkotmánybíróság határozatainak tükrében. A nemzetközi kriminalizációs kötelezettségek.

Irodalom: Tk. 65-118.; Btk. 1. §, Alaptörvény XXVIII. cikk (4)-(5) bekezdés; 11/1992. (III. 5.) AB határozat; 30/1992. (V. 26.) AB határozat

4.) A büntetőjog forrásai. A büntetőtörvény és a büntető norma rendszere és szerkezete. A diszpozíció fogalma

és a diszpozíció fajtái. A büntető törvény értelmezése és az analógia alkalmazhatósága.

Irodalom: Tk. 119-146.; 11/1992. (III. 5.) AB határozat

5.) A büntető törvény időbeli hatálya. Az időbeli hatály speciális megítélése a keretdiszpozíciók, a nemzetközi bűncselekmények és a büntetéskiszabási rendelkezések kapcsán.;

Irodalom: Tk. 147-161.; Btk. 2. §, 1/1999. Büntető jogegységi határozat, 1/2011. Büntető jogegységi határozat, 53/1993. (X. 13.) AB határozat; 82. BK vélemény

6.) A büntető törvény területi és személyi hatálya. A magyar büntető joghatóság a nemzetközi bűnügyi együttműködés rendszerében. A Nemzetközi Büntető Bíróság komplementer joghatósága.

Irodalom: Tk. 162-174.; Btk. 3. §, A nemzetközi bűnügyi együttműködésről szóló 1996/XXXVIII. tv. I. Fejezet, Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény I-II. fejezetei; T/10722 számú törvényjavaslat a A Nemzetközi Büntető Bíróság Statútumának elfogadásáról 1. cikk és 12. cikk

7.) A nemzetközi büntetőjog mibenléte és fogalma. Az Európai büntetőjog, valamint az egységes belső piacra vonatkozó európai jog büntetőjogra gyakorolt hatása.

Irodalom: Az EK Bíróságának 8-74. sz. ítélete, Procureur Du Roi c. Benoit és Gustave Dassonville (<https://curia.europa.eu/arrets/TRA-DOC-HU-ARRET-C-0008-1974-200406989-05N00.html>)

8.) A bűncselekmény fogalma a magyar büntetőjog tudományban és a Büntető Törvénykönyvben. A cselekmény. A jogellenesség és a társadalomra veszélyesség. A tényállásszerűség. A bűncselekmények súly szerinti felosztása.

Irodalom: Tk. 175-200.; Btk. 4–5. §

9.) A tényállás fogalma (történeti, törvényi, absztrakt). A törvényi tényállás tárgyi és alanyi oldala és annak elemei általánosságban. **ZH2 az 5.)-8.) eladások anyagából**

Irodalom: Tk. 201-204.

10.) A tényállás objektív oldala. A jogi tárgy. Az elkövetési tárgy. Az elkövetési magatartás. A mulasztásos bűncselekmények megítélése. A nyitott törvényi tényállások jellemzői.

Irodalom: Tk. 204-214.

11.) Az eredmény és az okozati összefüggés. A tényállás szituációs elemei.

Irodalom: Tk. 215-230.

12.) Az egység, többség, halmazat kérdésköre.

Irodalom: Tk. 433-487.; Btk. 6. §, 459. § (1) bekezdés 28. pont, 3/2011. Büntető jogegységi határozat, 37/2007. BK vélemény, 39/2007. BK vélemény

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

szóbeli kollokvium

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Tankönyv:

Gellér Balázs – Ambrus István: A büntetőjog általános tanai I.; ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017.

Kötelező irodalom:

Cesare Beccaria: A bűnökről és a büntetésekről, Eötvös J. Könyvkiadó, Budapest, 1998

Ajánlott irodalom:

M. Nyitrai Péter: Nemzetközi és európai büntetőjog, OSIRIS Kiadó, Budapest, 2006

Nagy Ferenc: Régi és új tendenciák a büntetőjogban és a büntetőjog-tudományban, Akadémiai Kiadó, 2013
